

MIELIPIDE

LUKIJALTA

Isot kaupungit kuten Kuopio, Jyväskylä ja Oulu ovat vaikeuksissa. Ne ovat tehneet pitkäaikaiset laitosinvestointinsa turpeen ja puun varaan, Markku Eestilä kirjoittaa.

Mainettaan parempi turve

Valtion omistajajoukosta vastaava ministeri Heidi Hautala kehotti Vapoa irrottamaan turvetuotannosta, koska turve on fossiilinen polttoaine ja sillä ei ministerin mukaan ole valomaistulevaisuus.

Vapo Oy on valtioenominen yritys, joka on markkinajohtaja Suomen turvetuotannossa. Sillä on yli 400 tuotantosuotusta ja se vastaa tuotantoalueiden hankinnasta, luvutuksesta ja omaehtoisesta ympäristövalvonnasta.

Varsinaisen turvetuotanto on ulkoistettu aliarjoitoksijoille. Entisiä aikoina turvesoiden lupaprosessit olivat löysyiä ja turvetuotanto aiheutti tietyillä alueilla selvä ympäristöongelmia. Pähin virhe tehtiin kuitenkin tiedotuksessa tai parem-

minkin tiedotussodassa, jonka avulla ongelmia vähäteltiin ja tosiasioita ei tunnustettu.

Tänä päivänä yli sadan ongelmassuon olemassaolo tunnustetaan ja niiden tilaa yritetään parantaa koko ajan. Turvesoitia ei nykyaikana ja nykyarvojen vallitessa pidä perustaa liian lähelle asutusta ja arkoja vesialueita. Tosin alluhalintoviranomaiset eivät enää myönnäkään lupia luontoarvoiltaan arvokkaille alueille.

Olemme usein kateellisia rikkaille norjalaisille, joilla on öljyä. Norjan öljyvarojen on arvioitu olevan 600 miljardin euron arvoiset. Niistä on käytetty jo reilu kolmannes.

Suomen turvevarojen arvioidaan vastaavasti olevan 850 miljardin arvoiset ja ne eivät loppu, sillä turvetuotannossa on

tällä hetkellä vain yksi prosentti turvealasta. Luonnonrikkauksia löytyy siis Suomestakin ja lisäksi turvetuotanto työllistää 12 000 ihmistä Suomessa.

Hallitusohjelmassa sanotaan, että turpeen käyttöä vähennetään suunnitelmallisesti sen aiheuttamien päästöjen ja muiden ympäristöhaittojen vuoksi siten, ettei turve korvaudu tiellä. Valitettavasti nyt näyttää korvautuvan, koska muuta vaihtoehtoa ei teknisistä syistä juotuen ole tarjolla.

Turvetta joudutaan korvaamaan kivihiilellä, koska turvetta ei kosteiden säiden ja lupaprosessin hitauden vuoksi ole riittävästi saatavilla ja kaukolämpöä on pakko tuottaa. Isot kaupungit kuten Kuopio, Jyväskylä ja Oulu ovat vaikeuksissa. Ne ovat tehneet

pitkäaikaiset laitosinvestoinnit turpeen ja puun varaan.

Pääkaupunkiseudulla ongelmaa ei ole, sillä siellä lämpö ja sähkö tuotetaan lähes kokonaan kivihiilellä ja maakaasulla.

Suomi toi viime vuonna erilaisia energiatuotteita ulkomailta 13,5 miljardin arvosta. Tämä energiatuonti koko ajan kallistuvilla hinnoilla on yksi keskeinen syy Suomen kauppataaseen alijäämään. Sen takia turvetta ei pitäisi syrjäyttää varsinkin kun suomalaisen ainutlaatuinen ja hyötöystuhteen erinomainen keksintö – turpeen ja puun avulla tuotettu lämpö ja sähkö – ei ole nopeasti miksiään muutettavissa.

Markkinat reagoivat aina yli ja samaa voi sanoa ministeri Hautalan kommentteista. Vapoa ja muita turpeen

uuttajia tarvitaan jatkossakin. Turpeen kimppuun on käyty liian aggressiivisesti, varsinkin kun uudet tuontoalueet keskittyvät jo ojitetuille soille ja niiden ympäristöongelmat ovat huomattavasti paremmin hallinnassa.

Turpeen puolustaminen – tietysti nykyisten tiukkojen lupaehtojen puitteissa – ei tarkoita sitä, että estettäisiin hakkeen lisääntyä hyötykäyttöön. Päänvastoin. Metsäähakkeen käyttö Suomessa on kasvanut tasaisesti koko 2000-luvun.

Tavoitteena on edelleen käytön kaksinkertaistaminen vuoteen 2020 mennessä. Näin lisätään Suomen energiaomavaraisuutta ja vähennetään riippuvuutta tuontienergiasta.

Markku Eestilä
kansanedustaja (kok.)

Salakaadot

Susien salakaatajat saatiin kiinni. Miksi ei hirvien salakaadoista kukaan ole kiinnostunut? Onko synnä hyväveliverkosto?

Ei nimmermekkää!

Karhu puri miestä päähän (shokissa), tutkitaan metsätsyrisikoksena.

Missä järki!

Direktiivi

Rakennustarvikedirektiivi. Julkaiskaapa alkuperäiskielillä! Vai eikö uskalleta? **Majava**

Arvostusta

SALKI ei ole koskaan arvostanut väljälöiden tekemää työtä, päänvastoin. Hyvässä muistissa on, kuka syö pöydästä kampanja.

Työllistävä lypsäjä

Kiinteistövero oikeudenmukaisemmaksi

Kiinteistövero kohtelee ihmisiä hyvin epäoikeudenmukaisesti. Siinä ei huomioida maksukykyä.

Tiedän paljon tapauksia, joissa lääkkeitä jätetään ostamatta ja ruuasta tingitään, kun on pakko maksaa suuri kiinteistövero. Aiemmin on pystytty asunon hankkimaan, mutta kun elämäntilanne on muuttunut sairauden, työttömyyden tai muun syyn takia, kohta ei pystyäkään pitämään siitä.

Suomi on kylmä ja kallis maa, matkat ovat pitkiä ja asuinkustannukset suuria jo ilman kiinteistöveroakin. Kiinteistöveron voisi hyvin muuttaa yleveron kaltaiseksi. Se on vain poliittisesta tahdosta kiinni.

Asunto on välttämätön täällä kylmässä maassa ja perusoikeus, sitä ei saa köyhältäkään viedä. Lisääntyvä köyhyys on huolestuttava ongelma. Siihen pitäisi päättäjien puuttua.

Ei ole hyvinvointivaltio, jos hyvinvointi kasautuu vain osalle kansasta. Nyt tehdyt arvonlisäveron korotukset vain pahensivat tilannetta.

Missä ovat ne vastuunkantajat, jotka todella kantavat vastuun kaikkien hyvinvoinnista. Nyt olisi aika tulla esiin, ennen kuin on liian myöhäistä.

Marjatta Nieminen
Halikko

Kiinteistövero ei huomioi maksukykyä, kirjoittaa Marjatta Nieminen.

Koulusurmien todelliset syyt edelleen selvittämättä

Suomessa tapahtui ensimmäinen kouluampuminen Raumanmeren yläasteella 25. tammikuuta 1989, toinen 7. marraskuuta 2007 Jokelassa ja kolmas 23. syyskuuta 2008 Kauhajalla.

Kouluampumiset ovat pelottavia ja ahdistavia tapahtumia. Sen vuoksi toille on pyritty etsimään monenlaisia syitä, mutta tekijöitä yhdistävän mielensterveysongelmiin eivät läänin tutkijat ole juuri puuttuneet.

Miksi näin?

Koska nykyisen mielensterveyshoidon tavanomaisen toimintamuoto on kemiallinen, se antaa ymmärtää, että tutkimustietä näiden kemiallisten lääkkeiden hengenvaarallisuudesta on puutteellinen.

Mikään virallinen taho ei siis ole julkisesti tutkinut psyyke-lääkkeiden osuutta väkivallantekoihin!

Mielensterveyteen liittyvät ongelmat eivät kuitenkaan sellaisenaan tee nuoresta koulusurmaajaa, mutta tutkimuksen mukaan voi esimerkiksi käytössä olevien antidepressiivisten lääkkeiden valvottoman käyttö lisätä aggressiivisuutta, itsetuhoisuutta, psyykosia, väkivaltaisuuksia.

ja erityisesti aistiharjoja, joidenka vuoksi surmautuneet eivät aina itsekkään ole jälkeenpäin tajunneet, mikä heihin meni.

Miksi näin? Lääkkeitä määrätään esimerkiksi nuorille, joiden kohdalla niiden turmellista sivuvaikutuksista on julkaistu tuhansia todisteita? Näihin todisteisiin voi itse kukin (ja myös virallinen taho) tutustua osoitteessa www.ssrstories.com/index.php.

Voidaan oikeutetusti väittää, että mielensterveyspalvelujen puute on yksi tärkeä syy tapahtumien taustalla?

Mikään tutkimus ei voi osoittaa, että masennusta voisi hoitaa jollain kemiallisella lääkkeellä ilman haittavaikutuksia. Päinvastoin, on lääkkeiden haittoista enemmän todisteita, kuin hyödyistä.

Kuitenkin masennuslääkkeet ovat Suomessa mielensterveysongelman yleinen hoitomuoto. Koska mielensterveyden ongelmisia ei ole kysy biologiasta vaan psykologiasta sairauksista, ne tulisi hoitaa psykologin keinoin. Joskus voi kysyä olla pelkäästään välittämisen puutteesta.

Sven-Olof Jakobsson
Kokkola

Suojavyöhykkeet leveämmiksi

Toteutin viime kesänä unelmiani koko päivän hevosvaluksesta erämaalammelle. Olen tehnyt sinne retken joka kesä, sillä lampi on aivan kuin se multimedia-erämaalampi, joka teki Suomen paviijongin niin suosituksi Hampurin maailmannäyttelyssä.

Nyt nemän ensi kertaa hevosella. Kävelyä, tölttiä, ravia ja laukkaa mukavasti vaihdellen luonossella eli juuri niitä elämyksiä, joita lähdin hakemaan, kunnes tulimme lammelle: Siellä oli yhtä valtavaa päätehakkuuta. Koko maisema oli raikiona.

Mietin silloin, pitääkö metsätalouden lyödä metsien virkistyskäyttöä ja hevostaloutta niin kovasti korville, pilata hevosvaluksen lampi-harjumaista täydellisesti. Suojavyöhykkeet olivat niin kapeita, etteivät ne pelastaneet maisemaa.

Hieman itään lammesta tuhoutui toisen metsänomistajan päätehakkuussa neljä vuotta sitten metsän soindinkeskus. Myös riistatalouden arvot on syytä ottaa metsänhoidossa huomioon, etteivät metsäkannuun, vähenisi.

Olin aikoinaan 11 vuotta Metsäntutkimuslaitoksessa. Siihen aikaan keskusteltiin metsän-

hoitotoivoista. Keskustelu oli ruumaa, ja se meni henkilökohtaisuuksiin. Toivottavasti nyt osataan jo olla eri mieltä suuttumatta.

Metsänhoitotoivoissa on edelleen paljon keskusteltavaa, ja eri arvoja on syytä sovittelaa yhteinen: metsätalouden, hevosatalouden ja riistatalouden. Toivoisin metsien moni- ja virkistyskäytön arvojen pääsevän mukaan laskelmiin, sillä kuvaa minun lampi-harjumaista oma ihana marjastus- ja sienestysalue. Vähintäänkin suojavyöhykkeet saisivat kasvaa.

Amie Aalto
Lohja / Ristijärvi

tuin voi antaa tuntuvat sanktiot asiansaaisille. Pähmintä pojat voivat istua valtion leirissä jonkin aikaa miettimässä tekojaan. Suurin osa metsästäjistä tuntee vastuunsa tekemisistään eikä suorita tällaisia kostoretkiä. Olsiko riistanhoitoyhdistysten, metsästyssseurojen ynnä muiden porukoiden syytä neuvoa ja kouluttaa nuorisoa ja vanhempiakin jäseniä kyseenoimaiten tapauksien estämiseksi?

Karhut, sudet, ilvekset, hirvet joutsenet, kurjet, kyllä näitä lahdattavia riittää, jos lähdetään kostoretketä tekemään petovahinkojen ja villieläinten takia.

Luonnon puolesta.

Suomalainen yhteishenki - mitä se on?

Tasavallan presidentti Sauli Niinistön anomus presidentin palkkion alennuksesta sai aikaan keskustelun, josta virisi todellinen talvisdon henki. Suurin osa (melkein kaikki) niin sanotusta Suomen eliitistäväestöstä heräsi kuin Ruusuksen unesta yksissä tuumin siiten ajatuksen, että ei ainakaan minun tulostaan riittä annettavaa vapaaehtoiseen ansionalennukseen Suomen hyväksi.

Keskustelua lehtien palstoilla seurattessa aihe sai suoraan koomisia piirteitä. Hyvin ansaitsevat ihmiset toivat huolensa esiin siitä, kuinka huolestuttavaa on, jos ansiotulota lasketaan muutama prosentti.

Ostovoima heikkenee, työttömyys lisääntyy ja koko kansakuntaamme uhkaa katastrofi. Kaikki tämä, jos minun tilini kosketaan.

Rivien välistä lukija saa helposti käsityksen, että hyväntuloseivät eivät heillä luovu saavutuksista edustaan.

Suomen eliittikansan yhteishenki on näyttänyt voimansa. Tuntuu olevan sivuseikka, kuinka Suomi-neidon jatkossa tulee käymään.

Presidentti Niinistön ehdotama palkanlennus oli kansallemme melkoinen piristysruiske, joka loppuviimeksi koski vain ja ainoastaan hänen omia tulojaan. Tulipahan jälkilöylyinä silti samalla julkii yhteishenki – ja ”isänmaannrakkaus”.

Antti Esala
Honkajoki

Eikö SAK:n pitäisi edistää työllisyyttä Suomessa? Jos kaavaillette metsille kiinteistövero, on vaikutus päivänvasteina.

Kiinteistövero korottaa raakaapuun hintaa ja loppukin metsäteollisuus karkaa ulkomaille. Metsäteollisuus on jo muutenkin Suomessa tiukalla.

Kyllä puun hankinnalle pitää löytyä muita keinoja kuin kiinteistövero metsälle. SAK:n pitää ajatella työllisyyttä.

Eko Pohjois-Savosta

VIERASKOLUMNI

Aito ajattelija näkee oleellisen

Etälähöpläissyntyinen akateemikkOiva Ketonen (1913–2000) oli merkittävä suomalainen filosofi ja korkeakoulupoliittinen vaikuttaja. Ketonen syntymän 100-vuotisjuhlaseminaarissa 21.1.2013 Teuvalla hänen tähtioppilaansa ja yksi Suomen tunnetuimmista filosofiista, Aalto-yliopiston professori Esa Saarinen kertoi salintäyteiselle yleisölle syvästi, innostavasti ja kauniisti Ketosen ajattelun ytimistä. Akateemikron elämäntyö tiivistyy aidon ajattelijan ihanteeseen ja soveltan filosofian ideaan.

Yleinen yhteiskuntakehitys ja aluekehitys ovat moniulotteisessa vuorovaikutuksessa keskenään. Syy- ja seuraussuhteet ovat epäselviä ja hankalutkaita.

Hallintouudistusten aluevaikutukset ovat yllättäviä. Tässä asettelmassa akateemisen ajattelijan ihanne johtaa käsitte- ja väittämöihin, joita todellisuudesta irti oleviin yleistyksiin. Tällä tavoin syntyy toki mielikuvaa oppineisuudesta ja aluekehityksen logiikan ymmärryksestä.

Akateemisen ajattelijan ihanteen omaksumin aluekehityksen tutkija voi kuitenkin käysä

Aito ajattelijalla on kiinnostunut ilmiöistä ja ideoista. Hän puhuu niistä yleiskielisesti, koska hän haluaa koskettaa kaikkia. Hän on toissiaan eikä kosikele kuulijoitaan.

Aidon ajattelijan tunnistaa selkeydestä ja järjestelmällisyydestä. Aito ajattelijaa kysyy: ”Mikä tässä ilmiössä on perustavanlaatuista?”

Omassa työssään Oiva Ketonen toteutti komeasti aidon

omaan virtuaalimaailmaansa, jossa hän kaltaistensa kanssa vaihtaa ajatuksia kansainvälisen tiedelehtien kautta.

Syvähenkinen aluekehityksen erittely hyötyisi mielestäni enemmän Ketosen aidon ajattelijan ihanteesta. Jospa aluekehityksen kehityskuluista on välttämätöntä puhua ja kirjoittaa yleiskielisesti, täsmällisesti, systemaattisesti ja suomeksi.

ajattelijan ihannetta. Tästä ovat osoituksena hänen klassikoiksi kohonneet syvälliset ja runsaasti luetut teoksensa, joita on saatavalta kaikista kirjastoista.

Aidolla ajattelijalla on halu ajatella itse, mutta samalla hän haluaa tutustua eri näkökulmiin. Eritytymen, vaihtelottomuus ja yhden totuuden torvet olivat ajattelmikko Ketoselle haastuksia. Hänen elämäntyönsä keskiössä oli pelotia, miten eri lähtökohdista samaa ilmiötä lähestyvät voivat löytää toisensa.

Ketonen katsoisi varmasti hyvällä esimerkiksi nykyisiä kansalaisarasteja, joissa asiantuntijat, hallinnon edustajat, poliitikot ja kansalaiset pohtivat yhdessä tärkeitä yhteiskunnallisia kysymyksiä.

Aidon ajattelun haalataja on arvovallan poliittika. Siinä instituutiut ja jähmettyneet ajatusmuodot ottavat ovet jaksiloistia. Ajatusten uudet idut törmäävät "on viisasta vaieta"-muuriin.

Yhteiskunnallisessa päätöksenteossa arvovallan poliittika voi synnyttää dramaattisesti

Jospa vain tällä tavoin pystytään vastamaan todelliseen Ketosen tärkeään kysymykseen: "Mikä tässä ilmiössä on perustavalaatuista?"

Tiede- ja poliittinen koneisto palkkise ajattelmise ajattelijat ja ylenkatso oitaja ajattelijat. Asiantila on hyvin vakava, hyvin ristiriitainen ja hyvin perustavalaatuinen.

Ajattelmisen ajattelijan ihanne vie fuorumeille, joissa ei ole aikaa eikä tarvetta kysyenalasta arvovallan poliittika ja siitä seuraavia haittoja.

Aluekehitykseen liittyvästi arvovallan poliittika synnyttää ratkaisuja, jotka keskittävät palveluja sekä kaventavat erityiseit maaseudulla kansalaisen vaikutusmahdollisuuksien ja hyvin elämän edellytyksiä.

Ajattelmisen ajattelijan ihanteen ylivalta vieraannuttaa liian monet yhteiskuntatieteilijät kriittisistä ja ajankohtaisiin teemoihin pureutuvista keskusteluista ja kannanotoista. Pinnallisuuteen, mielikuviin ja löyhään uskomuksiin perustuva yhteiskuntapoliittika saa rauhasa voimistua.

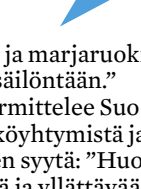

HANNU KATAJAMÄKI
on Vaasan yliopiston
aluetieteen profes-
sori.

[hannu.katajamaki@
uva.fi](mailto:hannu.katajamaki@uva.fi)

VERKOSSA SANOTTUA

Takaisin luomuun ilman tukiaisia?

Vime viikolla verkossa keskusteltiin ylivoimaisesti eniten susista, mutta aiheetta käsiteltiin jo perjantain MT:ssä, joten keskittymme tällä kertaa muihin kommenteihin.

Uutinen Suomen maatalouden 7000-vuotisesta historiallisuudesta ei ollut julki kovin kauaa myönnemmän ensimmäistä kommenttia. Jippo ehätti naljaillemaan, että ”ensimmäisesti 6900 vuotta pärjättiin ilman tukiaisia.”

”Niin ja viljely oli luomua.”

Sitten tuli apulanta ja tukiaiset. Nyt on tattari ja luomu tullut jo takaisin, eikä jossakin vaiheessa pärjätään ilman tukia?” jatkoi Martti pohdiskelua.

Kemijärven liimapalkkitehastan konkurssi herätti Jänkärassissa jälkiviisautta: ”Asian kertoivat monet suomalaiset puunjalostuksen asiantuntijat jo ennen kuin tehdasta alettiin rakentaa. Kun liimapuun teko pakastua puusta etelässä meren rannassa ei kannattanut, niin miten sen voitiin kuvitella kannattavan ohuesta puusta kaukana markkinoista?”

Kolumni vanhasta naisen tietokirjasta sai ahkeran verkkokeskustelujamme.

Matti Myllyniemen antamaan kirjallisuuskritiikkiä viitisenkymmentä vuotta myöhemmin: ”Muovikanilla varustettu ’Kodin kasvisruoka, maito- ja kasvisjärjestelmänpuitteissa’, Ella Kitunen, 1962. Muovikkannet ilmeisesti siksi, ettei rasvoitu heti ruuanvalmistuksessa sopimattomana paikkana unohtuessaan? Kaikki muot keittokirja ja itse keräyty reseptit voisi

on kaikki hapanurkun valmistuksesta ja monipuolisesta juuresten käytöstä sieni- ja marjaruokiin sekä aineiden säilöntään.”

Jeremias harmittelee Suomen luonnon köyhtymistä ja pohdiskutelee sen syytä: ”Huono uutinen! Hyvää ja yllättävää siinä on, ettei metsätalouden mainita tärkeimpänä syyinä lajien hupenemiseen. Monet vähenevät lajit ovat ruokalistojen herkuja Välimeren maissa. Sylvian jouluolauvan väennut sirkuttaja eli mustaapääkerttu esimerkiksi on kallista herukaa Itäissa. Jokaiselle supikkeen, minkkien ja irtokissojen pyytäjälle hatunnosto, mutta valtavilla alueilla puuttuu pynnyt kokonaan.”

Juttu pakassäilylläkin ulkoilevista kanoista kirjoitti omakohtaisia kokemuksia.

”Meillä on maatiaiskanoja ja ne peijuunit kun eivät ole kirjaviisaita, niin eivät tiedä, että niiden ei kuulemma pitäisi alhaisissa lämpötiloissa edes munia. Talvella leudoimmilla ilmoilla ne haluavat viettää aikaansa hangella ja riekkuu sydämensä kyllyydestä pihatrhassa. Katetussa tarhassa on pidetty niitä keväällä ja muuten saavat olla vapaasti. Silmien ilosan se on, kun tuolla tepas-televat ja pistelevät kastikiikka nokkiinsa. Suosittelen toisillekin kanojen ympärivuotista jaloittelua ulkona”, kertoo Kotitarvekanan pitäjä.

Siitä vain kokeilemaan!